

Jarmila Panevová (Univerzita Karlova)

Konkurence předložkových pádů u jádra lokálních určení v češtině*

1. Úvod

Od začátku vývoje teoretického rámce Funkčního generativního popisu až po jeho uplatnění ve scénáři syntaktického anotování Pražských závislostních korpusů byla zřejmá potřeba jemnější klasifikace základních typů sémantických vztahů (funktorů) na hloubkové rovině. Velmi jasně se tato potřeba jeví u lokálních a směrových významů a dále u významů temporálních. Pro tento účel se v klasické verzi Funkčního generativního popisu (Sgall, 1967, Panevová, 1980) mluvilo o syntaktických gramatémech, v novější verzi (Mikulová ad., 2005, Mikulová, 2008, Panevová ad., 2014) byl zaveden termín subfunktor. Z praktických důvodů se pro pojmenování subfunktorů používají zčásti anglické verze předložek primárně vyjadřujících význam daného subfunktoru, zčásti anglické zkratky symbolizující jejich význam (viz Mikulová ad., 2017). V této stati chceme ukázat, že i v rámci jednoho subfunktoru je třeba řešit a popsat konkurenci několika předložkových vazeb¹ sdílejících význam daného subfunktoru, ale ovlivněných kontextovými vlastnostmi celé předložkové skupiny, a že mezi významem neseným kombinací „funktor – subfunktor“ a jeho formálním vyjádřením není jedno-jednoznačný vztah.

2. Materiálové zdroje

Z dat obsažených v rodině syntakticky anotovaných Pražských závislostních korpusů (Hajič, ad. 2017) byla vypracována databáze s názvem ForFun 1.0², její design je popsán v Bejček ad. (2017) a Mikulová ad. (2018). Tato databáze umožňuje snadné vyhledávání českých jazykových dat založených na vztahu funkcí (funktorů) a forem pro jejich vyjádření. V této databázi lze navíc vyhledávat příslušná data v závislosti, na jakém slovním druhu vyhledávaný jev závisí, a pro každou kombinaci vyhledávaných jevů lze pomocí tohoto nástroje zjistit frekvenci v jednotlivých korpusech a seznam dokladů, v nichž je vyhledávaný

---

*Práce na této studii byla podpořena projektem GA17-12624S Grantové agentury ČR „Subkategorizace adverbálních významů na základě korpusových dat“ a projektem PROGRES Q48 Univerzity Karlovy. Za cenné připomínky k této stati děkuji M. Mikulové a E. Bejčkovi.

¹ Stranou našich úvah necháváme vyjádření lokálního určení adverbii.

² <https://ufal.mff.cuni.cz/ForFun>

jev obsažen. Do databáze ForFun 1.0 byly zahrnuty korpusy: Pražský závislostní korpus (PDT 3.0), PDT-Faust, Pražský česko-anglický závislostní korpus (PCEDT 2.0) a Pražský závislostní korpus mluvené češtiny (PDTSC 2.0). Faust je malý korpus obsahující krátké segmenty textů přeložených z webových stránek reverso.net, PCEDT je anglicko-český korpus textů přeložených z Wall Street Journal, PDT je korpus založený na českých novinových textech a textech z vědecko-populárních časopisů. PDTSC obsahuje dialogy textů z projektu MALACH (výpovědi svědků přeživších holocaust) a z projektu Companions obsahujícího rozhovory dvou účastníků nad souborem fotografií. Pro účely tohoto článku byla využita pouze data z PDT 3.0 a z PDTSC 2.0 (objem dat viz Tabulka 1), jejichž kvalita je vyšší; naše analýza se opírá pouze o příklady, kde zkoumaný funktor LOC závisí na slovese. Korpusové zdroje doplňují příklady introspektivní, jimiž je výklad analyzovaných jevů motivován.

	PDT 3.0	PDTSC 2.0
Počet slovních tvarů	833 195	742 259
Počet vět	49 208	73 835

Tabulka 1. Objem dat v použitých korpusech

3. Prostorová určení: lokální a směrová

Žádná z jazykových klasifikací prostorových určení nespecifikuje reálné umístění lokalizovaného objektu s absolutní přesností; všechna dosud pro češtinu předložená třídění vycházejí z více či méně podrobné jazykové klasifikace vyjádřené pádovými tvary, předložkovými skupinami (dále PS), pojmenováními okolností (např. adverbii). I tak máme co dělat s několikavrstevným tříděním rozdělujícím prostorové vztahy do jazykem vyjádřitelných kategorií.

Grochowski (1975, s. 115) se důkladně zabývá vlastnostmi polských sloves implikujících lokální určení. Analyzuje tři skupiny sloves z hlediska jejich slučitelnosti s vybraným typem lokálních určení.

My se v této stati věnujeme především úvahám o povaze substantiv užívaných k vyjádření jednoho z typů lokálních určení, která zapadají do komplexnějšího cíle: navrhnout klasifikaci lokálních (a zčásti směrových) významových kategorií (v naší terminologii funktorů a subfuntorů) a přiřadit jim české výrazové prostředky, a to tak, abychom nepřekročili oblast jazykového významu.

Třídění lokálních a směrových určení podléhá v mluvnících současné češtiny několikasupňové hierarchizaci (viz zejm. Běličová, 1978, MČ 3, 1987). V základním dělení na určení statická a dynamická patří funktor LOC (určení odpovídající na otázku *kde?*) do první skupiny, funktoři DIR1, DIR2, DIR3 (po řadě určení odpovídající na otázky *odkud?*, *kudy?*, *kam?*) do skupiny druhé. Zde se omezíme na určení statická, okrajově přihlídneme též k symetrii mezi statickým LOC a dynamickým DIR3, u kterých zjišťujeme pravidelné strukturní vztahy. V dalším stupni hierarchie se u statických i dynamických určení odlišuje umístění do vymezeného prostoru (vyjadřované předložkovými pády $v + 6/4$, $na + 6/4$, $uvnitř + 2$, $uprostřed + 2$, $do + 2$, $k + 3$) a mimo vymezený prostor (vyjadřovaný předložkovými pády $nad + 4/7$, $pod + 4/7$, $před + 4/7$, $za + 4/7$, $blízko + 2/3$, $podél + 2$, $kolem + 2$ ad.). Předmětem našeho zájmu bude především jádro statických určení LOC umístujících objekt do vymezeného prostoru, protože se domníváme, že právě ty představují nejkomplikovanější zdroj problémů empirických a v důsledku toho i teoretických souvisejících s homonymií předložkových pádů/skupin (PS) a s neurčitostí v pokrytí významového lokálního kontinua na významové jednotky: funktoři a subfunktoři. Specializovaná lokální určení vyjadřující lokalizaci objektu ve vymezeném prostoru i mimo něj používající většinou pro vyjádření sekundární předložky jsou jednodušší o to, že relace mezi formou a významem tu směřuje k jednoznačnosti.

4. Konkurence forem u lokálních funktořů LOC a DIR3 (určení odpovídající na otázku *kde?* a *kam?*)

Diskuse o distribuci PS $v + 6$ a $na + 6$ (a okrajově jim konkurujícího $u + 2$) v rámci prostorových určení je předmětem bohemistických zájmů řadu let (srov. Mára, 1968, Čechová, 1981, Hrdlička, 1998, Uhlířová, 2014). Zatím však nebyly překročeny hranice jejich exemplifikace a s nimíím spojených úvah o tendencích projevujících se ve vývoji současné češtiny.³

Naše další analýza je založena na rozdílech vyskytujících se v příkladech (1a) – (1d).

Významové rozdíly členů dvojic v (1a) a v (1c) jsou evidentní, v naší notaci jim odpovídá po řadě subfunktor „in“ a „on“. Rozdíl ve formách uvnitř (1b) a (1d) však obecně nelze vysvětlit jinak než jako ustálenost, typ užitého slovesa, důsledek historického vývoje, kalkování, styl, někdy až rozdílný idiolekt, přesto zde rodilý mluvčí chybuje zřídka.

³ Jiný pohled na sémantiku polských výrazů s předložkami *w* a *na* laděný kognitivně nacházíme u Przybylské (2005, s. 157).

- (1a) Kniha leží ve skříni/na stole.
- (1b) Rodiče byli na chatě/v lázních.
- (1c) Ivan položil knihu do skříně/na stůl.
- (1d) Ivan se odstěhoval do města/ na vesnici.

Pokusíme se nicméně s přihlédnutím ke zmíněným statím kritéria pro výběr předložek v (1b) a (1d) zjistit a další mezní příklady analyzovat. Především na tomto místě, že směřujeme k předpokladu, že oba příklady v (1b) a (1d) vyjadřují po řadě význam *LOC-in* v (1b) a *DIR3-in* v (1d), zatímco dvojice v (1a) a (1c) se liší co do subfunktory (první člen dvojice vyjadřuje subfunktory „in“, druhý subfunktory „on“).

4.1 Předložkové skupiny užívané pro funktor LOC

Formulace, které se vyskytují v mluvnících (např. MČ 3, 1987, s. 79n.) a statích citovaných výše, charakterizují rozdíly mezi významem LOC se subfunktory „in“ a „on“ (v naší terminologii) zhruba takto: „in“ umísťuje objekt do vnitřku vymezeného prostoru, prostor bývá trojrozměrný, „on“ se týká umístění na povrchu vymezeného prostoru, na prostoru plochém. Pomocí těchto hrubých charakteristik však těžko vysvětlíme (ne)přijatelnost vět jako (2), (3), na druhé straně přiznání obou možností v (4), ale jen jedné v (5). Přijatelnost dvojice v (4) lze podpořit i další dvojicí v (6):

- (2) Procházeli jsme se v parku./*na parku.
- (3) Procházeli jsme se na hřbitově/*ve hřbitově.
- (4) Strávili víkend na chatě rodičů/v chatě rodičů.
- (5) Na chatě máme bazén/?V chatě máme bazén.
- (6) Postavili si přístřešek na poušti/v poušti.

Pokusná s o obecnější popis těchto rozdílů nás vede k pokusné klasifikaci substantiv často spojovaných s okolností lokace, předložená klasifikace do 4 skupin (A) – (D) je předběžná a pochopitelně neúplná. Ukazuje se také, že opozice vnitřek vs. povrch nevysvětluje přijatelnost obou členů v (4) a (6); to nás vede k zavedení třetího subfunktory označovaného „at“, u nějž je tento protiklad zanedbán, mluvčímu na opozici vnitřek vs. povrch nezáleží a lokální prostor chápe komplexně.⁴

⁴ Stranou našich úvah zůstávají toponyma, u nichž použití *v + 6* a *na + 6* je ještě méně prediktibilní a závisí především na lokálním úzu (v *Krkonoších*, *na Šumavě*).

- (A) Substantiva, v nichž PS $v + \delta$ plní úlohu subfunktoru „in“, tato třída zahrnuje nejen konkrétní, ale i útvary abstraktní: *ve městě, v lese, ve sklepě, v nemocnici, v koupelně, v dialogu, v usnesení*;
- (B) Substantiva, u nichž PS $na + \delta$ rovněž plní úlohu subfunktoru „in“, ale nemají paralelu v PS $v + \delta$: *na náměstí, na nádraží, na hřišti, na poště, na univerzitě, na fakultě, na schůzi*;
- (C) Substantiva, u nichž pojetí povrchu a vnitřku je neutralizováno, mluvčímu na něm nezáleží, používá se obou variant $v + \delta$, $na + \delta$ s nulovým nebo minimálním významovým rozdílem, pro ně navrhuje subfunktor „at“: *v/na poli, v/na chodbě, v/na zámku, v/na statku, v/na poušti, v/na polici, v/na semináři, v/na okrese*;
- (D) Substantiva, kde formální rozdíl $v + \delta$ vs. $na + \delta$ nese s sebou i rozdíl významový, jimž pak připisujeme subfunktor „in“ v prvním případě, subfunktor „on“ v druhém případě: *ve/na věži, v/na tričku, v/na skříni, v/na zdi, v/na hlavě, v/na ruce, v/na knize*.

Dodejme jen, že procedura zařazení substantiv do skupin (A) – (D) není vždy identická; závisí na představách a pojetí prostoru i na jednotlivých verbálních kontextech, srov. (7) a (8):

(7) Na zámku/?v zámku jsme viděli cenný barokní nábytek.

(8) V zámku/?na zámku vypukl požár.

Pro vyhodnocení navržené klasifikace použijeme následující rozhodovací algoritmus (v Tabulce 2), jehož výstupy V1 – V4 přidělují zkoumaným lokálním spojením hodnoty subfunktorů „in“, „on“, „at“.

		ANO	NE
1.	Existují se substantivem v daném kontextu obě varianty $v + \delta$ a $na + \delta$?	2	3
2.	Je mezi těmito variantami významový rozdíl?	V1	V3
3.	Je to $v + \delta$?	V2	V4

Tabulka 2. Rozhodovací algoritmus

Výstupy z rozhodovací procedury:

V1: $v + 6 \rightarrow$ „in“, $na + 6 \rightarrow$ „on“ (Má zmatek *v hlavě*.LOC-in.

Má ránu *na hlavě*.LOC-on)

V2: $v + 6 \rightarrow$ „in“ (Ve sklepě.LOC-in máme brambory.)

V3: $v + 6/na + 6 \rightarrow$ „at“ (V poli.LOC-at stojí hruška.

Na poli.LOC-at pěstují řepku.)

V4: $na + 6 \rightarrow$ „in“ (Pracuje *na nádraží*.LOC-in.)

4.2 Strukturní vztahy mezi určeními LOC a DIR3

Pomocnou úlohu při rozhodování o užití PS $v + 6$ a $na + 6$ hrají i strukturní korespondence mezi jejich vyjádřeními pro subfunktory „in“ a „on“ ; viz Tabulka 3.

$do + 2$ (DIR3) $\rightarrow$ $v + 6$ (LOC)	Jel <i>do města</i> . $\rightarrow$ Byl <i>ve městě</i> .
$na + 4$ (DIR3) $\rightarrow$ $na + 6$ (LOC)	Chystal se <i>na výstavu</i> $\rightarrow$ Byl <i>na výstavě</i> .

Tabulka 3. Strukturní vztahy mezi LOC a DIR3

4.3 Předložková skupina $u + 2$ a její vztah k určení LOC

Jako problematické se nám jeví stanovení funkcí PS $u + 2$. Pokud zůstaneme v rámci přidělování funktorů a subfunktorů pro LOC s umístěním objektu do vymezeného prostoru, **S**stojí zde mimo náš zájem výrazy jako *bydlí u lesa*, *u stanice je vylepen plakát* apod.

Na hodnocení v rámci subfunktoru „in“ aspirují příklady jako (i) *bydlí u rodičů*, *stravuje se u příbuzných*, *šije u Versaceho*, *studovala filozofii u profesora Patočky*. Forma $u + 2$ zde nemá konkurenční vyjádření (ani synonymní, ani významově blízké). Na rozdíl od toho pro PS (ii) *kamarád pracuje u firmy Škoda auto*, *kolega skončil kariéru u Ministerstva zahraničí* nacházíme blízká vyjádření (iii) *kamarád pracuje ve firmě Škoda auto*, *kolega skončil s prací na Ministerstvu zahraničí*. Tato „blízká“ vyjádření (iii) nejsou však plně synonymní s výrazy v (ii); zatímco s PS $u + 2$ je význam spojen s představou, že kamarád a kolega jsou/byli v daných institucích zaměstnáni, PS $v + 6$ tuto interpretaci nutně nepředpokládají (kamarád mohl ve firmě Škoda jenom dočasně opravovat ventilaci).

Pro skupinu (i) navrhuje doplnit funktor LOC subfunktozem „in“, protože pro tento význam není k dispozici jiná alternativní forma. Případy ze skupiny (ii) s konkurenční významově blízkou formou $v/na + 6$ navrhuje řešit jako lexikalizaci, kde je PS $u + 2$ vázána na určitou skupinu sloves (*pracovat*, *být zaměstnán*, *reklamovat*, *ucházet se o*), ale liší se co do distribuce:

ve spojení se jménem životným se užívá pro význam *LOC-in* PS *u + 2* (viz (9)); je-li jádrem PS název instituce, organizovaného neživotného útvaru je možné obojí vyjádření *v + 6*, ale i *u + 2* (viz (10)).

(9) Vady zásadně reklamujte hned na místě *u zástupce cestovní kanceláře*.*LOC-in*.

(10) Vady zásadně reklamujte hned na místě *u cestovní kanceláře/ v cestovní kanceláři*.*LOC-in*

4.4 Specifické významy u LOC s umístěním ve vymezeném prostoru

Do skupiny umístění (LOC) ve vymezeném prostoru patří také PS uvozené nevlastními předložkami *uvnitř* a *uprostřed*. Jim přiřazujeme subfunktory po řadě „inside“ a „in-middle“. Tyto významy plynou z jejich primárních adverbálních významů, v nichž vystupují jako autosémantika. Vztah mezi subfunktorem a jeho formálním vyjádření je tu jedno-jednoznačný (viz (11), (12) s užitím vlastně lokálním i přeneseným).

(11) Vyvolává je fakt, že *uvnitř Spojených států* samých není jasno, zda se přiklonit k novodobému izolacionismu, nebo setrvat na pozicích globální prodemokratické angažovanosti.

(12) *Uprostřed tohoto současného zmatku* se společnost Saatchi snaží podpořit své obchody s reklamou.

4.5 Předložková skupina *po + 6* podílející se na významu LOC

Také PS *po + 6* okrajově zasahuje do významové oblasti LOC ve vymezeném prostoru (viz (13)):

(13) Běhal po trávníku/?na trávníku/*v trávníku.

Analýzu této PS však ponecháváme jako předmět samostatného bližšího zkoumání, protože napřed je třeba posoudit konkurenci mezi dvěma funktoři, tedy významy nadřazenými, a sice statickým LOC a dynamickým DIR2, které zůstalo v této studii mimo hlavní pozornost, viz (14), (15), (16), (17), (18). ~~a~~-které zde dále neřešíme.

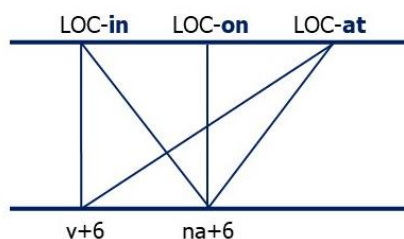
(14) Šel *po náměstí*.*DIR2/?LOC*.

(15) Tenkrát auta *po silnicích*.*DIR2/?LOC* nejezdila.

(16) Plul *po moři*.*DIR2/?LOC* do Austrálie.

(17) Sháněla *po Praze*.LOC látku na šaty.

(18) Vysedávali *po hospodách*.LOC.

Tabulka 4. Jádro významů (subfunktorů) u LOC

		LOC	DIR1	DIR2	DIR3
Lokalizace v rámci udaného místa					
Elementární	at	<i>na chodbě v chodbě u nás</i>	<i>od nás</i>	<i>napříč náměstím přes náměstí</i>	<i>na chodbu do chodby k nám, za Pavlem</i>
	in	<i>v domě v hlavě</i>	<i>z domu</i>	<i>domem</i>	<i>do domu</i>
	on	<i>na domě na hlavě</i>	<i>s domu</i>	<i>po domě</i>	<i>na dům</i>
Specifické	distr	<i>Vysedával po hospodách.</i>	-	-	<i>Putoval po hradech.</i>
	inside	<i>uvnitř domu</i>	<i>zevnitř domu</i>	<i>vnitřkem domu skrz dům</i>	<i>dovnitř domu</i>
	inmid	<i>uprostřed domu</i>	<i>zprostřed domu</i>	<i>prostředkem domu</i>	<i>doprostřed domu</i>
Lokalizace mimo rámec udaného místa					
Elementární	by	<i>u domu, při domu</i>	<i>od domu</i>	<i>u domu</i>	<i>k domu</i>
	above	<i>nad domem</i>	<i>znad domu</i>	<i>nad domem</i>	<i>nad dům</i>
	below	<i>pod domem</i>	<i>zpod domu</i>	<i>pod domem</i>	<i>pod dům</i>
	behind	<i>za domem</i>	<i>zpoza/zeza domu</i>	<i>za domem</i>	<i>za dům</i>
	front	<i>před domem</i>	<i>zpřed domu</i>	<i>před domem</i>	<i>před dům</i>
	among	<i>mezi městy</i>	-	<i>mezi městy</i>	<i>mezi města</i>
Specifické	near	<i>blízko domu</i>	-	<i>blízko domu</i>	<i>blízko domu</i>
	beside	<i>vedle domu</i>	-	<i>vedle domu</i>	<i>vedle domu</i>
	alongside	<i>podél domu podle domu</i>	-	<i>podél domu podle domu</i>	<i>podél domu podle domu</i>
	around	<i>kolem domu okolo domu</i>	-	<i>kolem domu okolo domu</i>	<i>kolem domu okolo domu</i>
	across	<i>přes dům ob dům</i>	-	<i>přes dům</i>	<i>přes dům ob dům</i>
	frontopp	<i>naproti domu</i>	<i>odnaproti domu</i>	<i>naproti domu</i>	<i>naproti domu</i>
	outside	<i>vně domu mimo dům stranou domu</i>	<i>zvnějšku domu</i>	<i>vně domu mimo dům stranou domu</i>	<i>vně domu mimo dům stranou domu</i>
	to	<i>na jih směrem k domu</i>	-	-	<i>na Prahu směrem k domu</i>
	from	<i>směrem od domu</i>	<i>směrem od domu</i>	-	-
		LOC	DIR1	DIR2	DIR3

Tabulka 5. Subfunktory u prostorových určení

5. Předběžné závěry výzkumu a jeho plánované cíle

Jádro významů (subfunktorů) LOC, kterým jsme se zde podrobněji zabývali, lze znázornit Tabulkou 4, z níž je patrna homonymie u lokálních (LOC) předložkových výrazů $v + \delta$ a $na + \delta$ v podobě, jakou jsme zde navrhli; stranou zůstaly PS $u + 2$, kde jednoznačné řešení jim připisovaných subfunktorů v rámci LOC jen nastiňujeme, a PS $po + \delta$, kde pro zachycení její prostorové funkce je třeba překročit rámec obsahující jenom jediný funktor LOC. Pro celkový přehled navrhovaného třídění všech lokálních významů, jejichž rozsah jsme zde jen předběžně charakterizovali a do nichž jsou konkurenční případy $v + \delta$ vs. $na + \delta$, $u + 2$ vs. $v + \delta$ zahrnuty, předkládáme v podobě pracovní verze v Tabulce 5.

Reference

- Bejček E., Hajičová E., Mikulová M., Panevová J. (2017): The Relation of Form and Function in Linguistic Theory and in a Multi-layer Treebank. In: Proceedings of the 16th International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories, Univerzita Karlova, Praha, 56-63.
- Čechová, M. (1981): K expanzi předložky *na* v současné jazykové praxi. *Naše řeč*, 64, 33 – 45.
- Grochowski, M. (1975): Zależności semantyczne między czasownikiem i wyrażeniem lokatywnym. In: *Polonica I*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk: Ossolineum, 113 – 131.
- Hajič J., Hajičová E., Mikulová M., Mírovský J. (2017): Prague Dependency Treebank. In: *Handbook on Linguistic Annotation*, Springer Verlag, Berlin, Germany, 555-594.
- Hrdlička, M. (1998): K některým faktorům ovlivňujícím užívání předložek *do* a *na* v současné češtině. *Slovo a slovesnost* 59, 96 – 104.
- Mára, K. (1968): Změny v užívání předložek *na* a *v* v současné češtině ve srovnání s polštinou. In: *AUC, Philologica 1 – 3*, Slavica Pragensia X, 131 – 136.
- Mikulová, M. (2008): Pražský závislostní korpus: Specifikace významů prostorových určení. In: *Gramatika a korpus 2007*, Academia, 391-399.
- Mikulová, M. ad. (2005): Anotace na tektogramatické rovině Pražského závislostního korpusu. Anotátorská příručka. 2005/TR-2005-28, ÚFAL MFF UK, Praha.
- Mikulová M., Bejček E., Panevová J. (2018): What Can We Find Out about Time and Space in the ForFun Database? In: Proceedings of the Workshop on Corpus-based Research in the Humanities (CRH), 25-26 January, 2018, Vienna, Austria.
- Mikulová, M. - Bejček, E. - Kolářová, V. - Panevová, J. (2017): Subcategorization of Adverbial Meanings Based On Corpus Data. *Jazykovedný časopis / Journal of Linguistics*, Vol. 68, No. 2, SAP – Slovak Academic Press, 268-277.
- Mluvnice češtiny 3, Skladba (1987): (red. Daneš, F., Grepl, M., Hlavsa, Z.). Praha: Academia.
- Panevová, J. (1980): *Formy a funkce ve stavbě české věty*. Praha: Academia.

- Panevová, J. ad. (2014): Mluvnice současné češtiny 2, Syntax na základě anotovaného korpusu. Praha: Karolinum.
- Przybylska, R. (2005): Podejścia metodologiczne w opisie semantycznym przyimków. In: Przysłowki i przyimki. (red. M. Grochowski). Toruń: Wydawnictwo UMK, 149 – 159.
- Sgall, P. (1967): Generativní popis jazyka a česká deklinace. Praha: Academia.
- Uhlířová, L. (2014): Konkurence předložek *v(e) - na, do - na*. In: Akademická příručka českého jazyka (red. Pravdová, M., Svobodová, I.). Praha: Academia, 443 – 447.